

Prof. Dr. Sc. Vlatko Cvrtila, Fakultet političkih znanosti, Zagreb;

Prof. Dr. Sc. Ognjen Čaldarović, Filozofski fakultet, Zagreb;

Prof. Dr. Sc. Damir Boras, Filozofski fakultet, Zagreb

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZNANOST I
VISOKO OBRAZOVANJE

Dokument: 12.6.2008.		Dop. jed.	
640-02/08-08(002		07	
2199-03-08-10		Pod.	Vrij.

Nacionalnom vijeću za znanost RH
Putem Agencije za znanost i visoko obrazovanje,
Odjel za znanost

Predmet: Vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada

Na temelju odluke Nacionalnog vijeća za znanost Republike Hrvatske od 16. siječnja 2008. godine imenovani smo u Stručno povjerenstvo za vrednovanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenog i stručnog rada Instituta za migracije i narodnosti, Zagreb. Na temelju analize dostavljene nam dokumentacije i razgovora obavljenih 18. travnja 2008. godine na Institutu za migracije i narodnosti, Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, podnosimo sljedeće

IZVJEŠĆE

I. Opći podaci

Vrednovanje ZO u odnosu na:	A	B	C	D
Misiju i ciljeve			+	
Strategiju i provedbu strateških ciljeva			+	
Usklađenost ustroja sa strateškim ciljevima			+	
Usklađenost projekata/programa s misijom i strateškim ciljevima		+		
Infrastrukturu i opremljenost			+	
Ljudske potencijale i kadrovsku politiku		+		
Strukturu prihoda			+	
Akademski ugled		+		
Društveni utjecaj			+	
Odnos prednosti i nedostataka („SWOT“ analiza)			+	
Druge srodne institucije u RH		+		
Druge srodne institucije u EU			+	
Suradnju s drugim srodnim institucijama u RH			+	
Međunarodnu suradnju		+		
Sudjelovanje u sveučilišnoj nastavi (samo za znanstvene institute)		+		
Prosječno trajanje izrade magistarskih (specijalističkih) radnji			+	
Prosječno trajanje izrade doktorskih radnji			+	
Mjere koje se provode za osamostaljenje mlađih znanstvenika		+		
Prijenos i komercijalizacija znanja			+	
Promociju znanosti u javnosti			+	
Ukupna ocjena			+	

II. Kvaliteta i inovativnost istraživanja

Vrednovanje kvalitete u odnosu na:	A	B	C	D
Kvalitetu znanstvenih projekata/programa		+		
Signifikantnost doprinosa znanstvenom području		+		
Znanstveni ugled voditelja projekata/programa		+		
Inovativnost istraživanja			+	
Strategiju objavljivanja znanstvenih rezultata			+	
Strategiju objavljivanja stručnih rezultata			+	
Kvalitetu objavljenih znanstvenih radova		+		
Kvalitetu ostalih relevantnih rezultata istraživanja		+		
Ukupna ocjena kvalitete istraživanja		+		

III. Učinkovitost ZO-a

Vrednovanje učinkovitosti u odnosu na:	A	B	C	D
Broj obranjenih doktorskih radnji		+		
Broj obranjenih magistarskih (specijalističkih) radnji		+		
Broj objavljenih znanstvenih radova		+		
Raspodjelu broja objavljenih znanstvenih radova između ustrojbenih jedinica			+	
Broj objavljenih stručnih radova			+	
Broj objavljenih znanstvenih knjiga i poglavlja u znanstvenim knjigama		+		
Ostale rezultate sličnog ranga		+		
Broj priznatih domaćih i inozemnih patenata				
Ukupna ocjena produktivnosti		+		

Tumačenje kratica:

A – izvrstan

B – dobar

C – zadovoljavajući

D – nezadovoljavajući

IV. Komentari i preporuke

Tijekom posjete Institutu za migracije i narodnosti, koji spada u kategoriju javnih znanstvenih instituta, Stručno je povjerenstvo obavilo razgovore s čelništvom, znanstvenicima, znanstvenim novacima i asistentima, te razgledalo prostor kojim se Institut koristi. Treba napomenuti kako smo razgledali samo prostor na Trgu Stjepana Radića, ali ne i prostor koji se obnavlja u Hvarskoj ulici. Obrazloženo je bilo kako se taj prostor još uređuje, te kako nema uvjeta za njegovo razgledavanje. Na temelju uvida u priloženu dokumentaciju i posjeta Institutu, Stručno povjerenstvo konstatira i predlaže kako slijedi.

1. Institut za migracije i narodnosti u proteklom je razdoblju ugovorio s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa primjeren broj znanstvenoistraživačkih projekata na kojima su sudjelovali znanstvenici, znanstveni novaci i asistenti. Odobrena sredstva nisu bila dovoljna za provođenje svih planiranih istraživanja, što je utjecalo na postizanje značajnijih znanstvenih postignuća. Posebno se ističe problem financiranja

terenskih istraživanja o kojima ovisi uspješnost većine projekata. Projekti su međusobno slabo povezani i uglavnom se zadržavaju u svojim okvirima istraživanja i proračuna. Postoji vrlo malo projekata koji su vezani uz vanjske naručitelje i koji bi omogućavali Institutu vlastite prihode. Isto tako, treba naglasiti kako je zamjetna slaba povezanost s međunarodnim projektima, iako neki znanstvenici sudjeluju na individualnoj osnovi u takvim projektima.

Povjerenstvo predlaže razvoj projekata koji bi bili zanimljivi vanjskim naručiteljima i koji bi omogućavali dodatne prihode za temeljna istraživanja u okviru znanstvenoistraživačkih projekata. Također bi trebalo razraditi strategiju povezivanja s inozemnim institucijama i projektima, te utvrditi načine pribavljanja sredstava iz međunarodnih izvora.

2. Broj objavljenih znanstvenih radova, posebice radova objavljenih u časopisima koji su zastupljeni u bazama podataka CC/SCI i radova koji se priznaju za izbore u znanstvena zvanja, nije na zadovoljavajućoj razini. U manjem broju projekata pojavljuju se takvi radovi, ali je primjetno kako dio projekata ima slabo ili nikako zastupljenu ovu kategoriju radova. Također je primjetan mali broj članaka objavljenih u međunarodnim časopisima, kao i autorstvo inozemnih ili međunarodnih knjiga. Isto tako se može reći da u kategoriji sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima postoji sudjelovanje na domaćim skupovima, dok je evidentan nedostatak sudjelovanja na međunarodnim znanstvenim skupovima. Obrazloženje za takvu situaciju uglavnom se svodi na nedostatak financijskih sredstava.

Predlaže se izrada mjera kojima bi se potaknulo znanstvenike, novake i asistente na objavljivanje u bazama podataka CC/SCI i radova koji se priznaju za izbore u znanstvena zvanja, te sudjelovanje na međunarodnim skupovima. Uprava Instituta morala bi više poraditi na realizaciji mogućnosti za ugovaranje vanjskih projekata kojima bi se mogla prikupiti dodatna sredstava za poticanje spomenutih aktivnosti.

3. U području prijenosa znanja postoji mali broj studija i elaborata prema vanjskim naručiteljima. Kod sudjelovanja u sveučilišnoj nastavi pojavljuje se sudjelovanje u preddiplomskoj i diplomskoj nastavi, kao i mentorstvo diplomskih, magistarskih i doktorskih radova. Kao i kod drugih kategorija, primjetna je velika razlika između pojedinih projekata u svakoj kategoriji. Postoje projekti koji imaju svaku ili većinu kategorija popunjenu, dok neki projekti uopće nisu prisutni u nekim kategorijama. Isto tako primjetno je kako Institut nije prisutan u široj javnosti, te kako ne postoji jasna povezanost između javne percepcije pojedinih znanstvenika i njihove pripadnosti Institutu. Stoga povjerenstvo predlaže definiranje strategije objavljivanja znanstvenih rezultata koja bi trebala pomoći u prevladavanju sadašnje situacije, te oblikovanju strategije javne promocije Instituta.

4. Evidentna je neujednačenost znanstvenoistraživačkog rada između projekata. Neki projekti zadovoljavaju većinu kategorija, dok je kod nekih prisutan nedostatak u onim kategorijama koje su ključne za ocjenu uspješnosti projekata. Ova činjenica ukazuje na slabu povezanost između projekata, te prisutnu zatvorenost koja ograničava znanstvenoistraživački rad. Kod novih projekata može se primijetiti trend rasta povezanosti.

Povjerenstvo predlaže Upravnom i Znanstvenom vijeću razradu mjera kojima će se poticati suradnja između projekata.

5. Znanstveni novaci i asistenti angažirani su u skladu s važećim propisima tako da imaju dovoljno vremena za znanstvenoistraživački rad. Treba napomenuti kako znanstveni novaci i asistenti ostavljaju dojam kompetentih mladih istraživača koji su zainteresirani za rad u znanstvenim istraživanjima i razvoju samog Instituta. Međutim, ističu problem financiranja magistarskih i doktorskih studija. Prema sadašnjoj formuli novaci financiraju magistarske i doktorske studije u iznosu od 25%, projekt 25%, Institut 30%, a ostatak MZOŠ. Literaturu za izradu svojih radova moraju sami nabavljati, kao i računala i ostala sredstava za rad. Isto tako ističu nedostatak sredstava za sudjelovanje na međunarodnim seminarima i stručnim skupovima, kao i nedostajuću brigu o razvoju njihovih znanstvenih karijera. Povjerenstvo predlaže razradu mjera kojima bi se omogućilo mladim znanstvenicima prevladavanje određenih poteškoća koje se pojavljuju u njihovu znanstvenom razvoju.
6. U razgovoru sa svim zaposlenicima Instituta primjetan je nedostatak komunikacije između Uprave i djelatnika, što se čini glavnom zaprekom u stvaranju pretpostavki za zajedničko odlučivanje o razvoju i funkcioniranju Instituta.
7. U stalnom radnom odnosu na znanstvenim radnim mjestima i položajima Institut ima ukupno 12 zaposlenih, od toga tri znanstvena savjetnika, tri viša znanstvena suradnika i šest znanstvenih suradnika. Sukladno članku 8. točka 2. Pravilnika o vrednovanju znanstvenih organizacija, Institut bi trebao imati „najmanje 15 zaposlenika sa znanstvenim zvanjem u znanstvenom području upisa u Upisnik, i to najmanje 7 u znanstvenom polju, od čega 3 znanstvena savjetnika“. Institut za migracije i narodnosti ne udovoljava ovom kriteriju za izdavanje dopusnice jer ne udovoljava minimalnim uvjetima.

V. Zaključno mišljenje

Na temelju iznesenog Povjerenstvo smatra kako Institut za migracije i narodnosti ima jako dobar potencijal za znanstveno i društveno djelovanje, ali da taj potencijal ne koristi u potpunosti. Povjerenstvo ocjenjuje kvalitetu i učinkovitost rada Instituta za migracije i narodnosti ocjenom dobar. Međutim, s obzirom da uočeni nedostaci dijelom ograničavaju kvalitetu i učinkovitost, te da Institut ne zadovoljava kriterij broja zaposlenika prema članku 8. točka 2. Pravilnika o vrednovanju znanstvenih organizacija, Povjerenstvo predlaže da se Institutu uputi pismo očekivanja s rokom od tri godine za otklanjanje uočenih nedostataka.

Prof. dr. sc. Vlatko Cvrtilg

Prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović

Prof. dr. sc. Damir Boras